

Mælkedrengen

Skoletjenesten, Arbejdersmuseet

Erindringen her er skrevet af Marius Tømming. Han blev født i 1883. Han beskriver livet som mælkedreng. At være mælkedreng anses af mange for at være blandt de hårdeste jobs blandt børn i slutningen af 1800 tallet. Omkring år 1900 skriver flere bekymrede skoleinspektører om mælkedrengene og deres vanskeligheder ved at følge skolegangen grundet det hårde arbejde.

Da jeg blev 9 år, skulle jeg gå i skole om eftermiddagen fra 1-5. Jeg fik da plads som mælkedreng fra mælkeforsyningen "Pasteur". Lønnen var ikke svimlende: 2 kr. om ugen! Og dem måtte jeg aflevere hjemme sammen med eventuelle drikkepenge. Jeg fik 2 øre om ugen til slik. Noget senere steg det til 5 øre om ugen, men dertil skal siges, at man fik ret meget for pengene dengang.

Desuden var kravene heller ikke særlig store... Jeg måtte stå op kl. 5 om morgenen hele ugen igennem, også om søndagen. Kusken måtte slippe os kl. 12, for at vi kunne komme i skole til kl. 1. Det var derfor ikke så underligt, at vi mælkedrengene ikke kunne holde øjnene åbne i skoletimerne; men så var spanskrøret der også over nakken på os. Vi mælkedrengene måtte dengang have en petroleumslampe med på arbejdet. Det var nødvendigt, for at kunne finde vej op ad køkkentrapperne om vinteren, og denne lygte havde vi hængende på brystet. Vi havde også en klokke med. Den ringede vi kraftigt med på gaden og i gården, så at folk kunne høre, at mælkevognen var i kvarteret. Så åbnede folk vinduerne og råbte ned til os, hvilken slags mælk, de skulle have. Eller også kom de selv ned til vognen. De måtte selv have spand eller kande med, og mælkekusken málte så mælken af i halvpotte- eller helpotternål. Mælkevognen var indrettet således, at der var et tappehul i hver side og to tappehuller bagi. Ved disse tappehuller stod mælkejungerne, hvorpå der var monteret aftapningshaner, der stak ud gennem hullerne. I den ene var der så sødmælk, der var en med skummetmælk, en med halvskummetmælk og endelig en med kærnemælk. Mælk på flasker kendtes ikke. Derimod var fløde på flasker. Jeg blev hos mælkemanden til mit tolvte år. Så kom jeg til en grønthandler, hvor jeg var ansat i 2 år.

Hvad tror I, Marius synes om at gå i skole?

Hvorfor tror I, at man solgte mælk på denne måde. Kunne man ikke bare købe mælken i et supermarked?

Tegn en tegning der passer til historien. Tegningerne skal hænges op i klassen, og hver elev skal under sin tegning skrive en sætning, der passer til tegningen.